

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
Київський інститут залізничного транспорту
Факультет «Інфраструктура та рухомий склад залізниць»
Кафедра «Електромеханіка та рухомий склад залізниць»

Затверджую

Завідувач кафедри ЕРСЗ
Ткаченко В.П.
Протокол № 7 від «20» лютого 2024 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладач	Кандидат історичних наук, доцент Незліна Олена Анатоліївна
E-mail	nezlina_oa@gsuite.duit.edu.ua
Навчальна дисципліна	Історія розвитку залізничного транспорту
Офіційна назва освітньої програми	Вагони та вагонне господарство
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	27 – транспорт
Спеціальність	273 – залізничний транспорт
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	3
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Вільного вибору циклу загальної підготовки
Мета вивчення дисципліни	Метою викладання дисципліни "Історія розвитку залізничного транспорту" є розширення знань студентів об історії розвитку світового та українського залізничного транспорту, його технічних засобів, вивчення вітчизняного досвіду, патріотичних, трудових, науково-технічних традицій залізничників, виховання професійної гордості фахівця залізничного транспорту.
Інтегральна компетентність	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність працювати в команді. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і

	технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Усвідомлення необхідності постійно розширювати власні знання про нові технології
Загальні компетентності	ЗК4 здатність проведення досліджень на відповідному рівні ЗК8 здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК10 здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК11 вчитися й прагнути до саморозвитку, підвищення своєї кваліфікації і майстерності.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1

Тема 1. Історія зародження залізничного транспорту

План теми:

1. Історичні і економічні передумови виникнення залізниць.
2. Розвиток промисловості у кінці XVIII -початок XIX ст.
3. Технічні передумови створення залізничного транспорту
4. Етап початкового розвитку залізниць(1825-1860 рр.).
5. Створення технічних засобів залізничного транспорту

Тема 2. Розвиток залізниць світу в другій половині XIX- XX ст.

План теми:

1. Основні тенденції залізничного будівництва.
2. Зміна ролі залізниць в різні історичні періоди.
3. Основні етапи розвитку світового залізничного транспорту.
4. Залізничний транспорт у військовий час.
5. Міжнародні залізничні організації
6. Новий напрям в розвитку сучасного залізничного транспорту - високошвидкісні залізниці. Будівництво трансконтинентальних і міжконтинентальних магістралей.
7. Реформування залізниць світу у кінці XX ст.

Тема 3. Розвиток технічних засобів залізничного транспорту в XIX-XX ст.

План теми:

1. Локомотиви.
2. Еволюція паровозів.
3. Створення двигуна внутрішнього згорання, розвиток тепловозів, газотурбовози. Електрифікація залізниць, електровози, електропоїзди.
4. Локомотивне господарство.
5. Перспективна стратегія розвитку залізничного транспорту.

Тема 4. Історія розвитку залізничного транспорту Радянського Союзу

План теми:

1. Боротьба в 30-40-х роках XX століття з проблемами залізничного будівництва.

2. Дослідження, будівництво, значення Великого Сибірського шляху - Транссибірської магістралі.
3. Залізничні в роки Великої Вітчизняної війни(1941 -1945 рр.).
4. Залізничний транспорт в післявоєнний період.

Модуль 2

Тема 5 Сучасні проблеми розвитку залізничного транспорту

План теми:

1. Розвиток залізничного транспорту в умовах сучасних реформ.
2. Роль і місце залізничного транспорту в народногосподарському комплексі держави
3. Практика здійснення реформи на сучасному етапі.

Тема 6.Історія статутів залізних доріг

План теми:

1. Створення першого Статуту залізниць
2. Епоха великомасштабного будівництва - епоха "залізничної лихоманки".

Тема 7.Історія транспортних учбових закладів

План теми:

1. Роль освіти в становленні і розвитку залізничного транспорту.
2. Історія підготовки фахівців шляхів сполучення в залізничних ВНЗ.
3. Підготовка фахівців середньої ланки і масових професій для залізничного транспорту.
4. Світовий залізничний транспорт в сучасний період(1980-і рр. - теперішній час).

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	ПРН7 Ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для ефективного розвитку країни ПРН11 Знати основні історичні етапи розвитку предметної області та уміти оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності
-------------------------------	---

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю <i>Поточний контроль</i> проводиться у формі дистанційного оцінювання виконаних практичних завдань в межах електронного навчально-методичного комплексу дисципліни (ЕНМКД), на сервері ДУІТ «Дистанційні технології навчання – Moodle». Доступ студентів до задач здійснюється через Internet за індивідуальним логіном і паролем.		Поточний контроль – 20 балів Проміжний контроль - 40 балів Підсумковий контроль – <u>(залік)</u> - 40 балів	
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ			
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамен, залік). Підсумкові бали навчальної дисципліни = Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем) + Кількість балів за підсумковим контролем			
ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення

90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-20		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого

			підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки
--	--	--	--

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Машкін О.М. ЗАЛІЗНИЦІ, залізничні шляхи на українських територіях в 19–20 ст. [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Т. 3: Е-Й / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. - К.: В-во "Наукова думка", 2005. - 672 с.: іл.. - Режим доступу: <http://www.history.org.ua/?termin=Zaliznyci> (останній перегляд: 20.01.2023)
2. Велика ілюстрована енциклопедія історії / пер. з англ. – К.: Махаон Україна, 2006. – 492 с.
3. Галаган В.Я. та ін. Історія розвитку транспорту: матеріали для самостійної роботи при вивченні курсу для студентів транспортних вузів. – К.: КУЕТТ, 2004. – 232 с.
4. Пилипюк В. Людям дорога служить / Railway work for people – Л.:Світло й тінь, 2011- 272с.
5. Радкевич А. Відновлення залізниць. – К.: Профкнига.-2019 – 272с.
6. Valkoinen Christopher Railways. A History in Drawings – L.: [Thames and Hudson](#), 2021 – 306

Допоміжна

1. 100 років на захисті трудящих. Історія профспілкового руху залізничників і транспортних будівельників України / Упоряд. В.М. Уржанов; За ред. В.М. Ткачова, М.Г. Сінчака. – К., 2005.
2. Беннет С. Революційні реформи для залізниць Європи / С. Беннет // Залізничний транспорт України. - 2005.-№5-6.-С.72-74.

12. Інформаційні ресурси

При освоєнні курсу передбачається використання відеофільмів:

1. Mark Williams on the Rails - E02 - Rocket Men
https://www.youtube.com/watch?v=aIQMYnXKENM&ab_channel=DeepintheUndergrowth
2. Mark Williams on the Rails - E08 - Speed and Power
https://www.youtube.com/watch?v=wNA2jrAclK&ab_channel=DeepintheUndergrowth
4. http://proukraine.net.ua/?page_id=461
5. <https://we.org.ua/transport/istoriya-vynyknennya-ta-rozvytku-zaliznychnyh-dorig-ukrayiny/>
6. <http://poizd.uz.ua/>
7. https://www.youtube.com/watch?v=nDd-KNsBC2c&ab_channel=%D0%97%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%B4%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%A0%D1%83%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%96%D1%8F